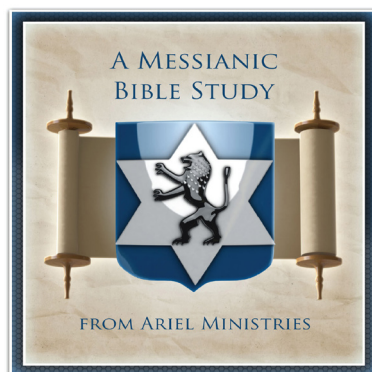

עליית המשיח לשמים

מאת ד"ר ארנולד פרוכטנבאום

www.ariel-israel.org.il

עליית המשיח לשמים

מאת ד"ר ארנולד פרוכטנבאום

THE RESURRECTION OF THE MESSIAH

By Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

תוכן העניינים

3	הקדמה
3	I. השתלשלות האירועים
4	II. התוצאות, ההשלכות והמשמעויות התיאולוגיות של עליית המשיח לשמים
4	א. הנבואות התנ"כיות על העלייה לשמים
4	ב. העלייה לשמים – עובדה היסטורית
4	1. המשיח עצמו חזה אותה מראש
4	2. זכתה לאישור ממחברי הברית החדשה
4	3. המילים היווניות
4	ג. מאפייני עלייתו של המשיח לשמים
5	ד. סיום העלייה לשמים
5	ה. המשמעויות החשובות של העלייה לשמים

"אַחֲרֵי שְׁאֵמַר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
נִשְׂא מַעֲלֵיהֶם בְּעוֹדָם מִסְתַּכְּלִים..."

(מעשי השליחים א 9)

הקדמה

ה עיון בעליית המשיח לשמים יחולק לשני חלקים: (I) השתלשלות האירועים שסבבו את העלייה לשמים; (II) התוצאות, המשמעויות וההשלכות התיאולוגיות של עליית המשיח לשמים

1. השתלשלות האירועים

עלייתו של המשיח לשמים מתוארת בשלושה מקומות בברית החדשה: מרקוס טז 19-20; לוקס כד 50-53; מעשי השליחים א 9-12. נציין שש נקודות ראשיות שקשורות לאירוע זה.

1) לפי לוקס כד 50 עלה ישוע למרום מהר הזיתים, מצד ההר שפונה לעבר בית עניה: "הוא הוציא אותם עד בית עניה..." (תרגום דליטש: "וַיֹּצִיאֵם אֶל מַחוּץ לְעִיר עַד בֵּית הַיְנִי..."). הכפר בית עניה שוכן על שיפולי המדרונות המזרחיים של הר הזיתים. ישוע עלה למרום משם ולא מפסגת הר הזיתים (שם ניצבת כיום כנסייה לציון מיקום האירוע, כביכול).

2) ישוע נשא את ידיו ובירך את התלמידים כנהוג אצל היהודים: "הוא הוציא אותם עד בית עניה, נשא את ידיו וברכם".

3) ישוע נישא לשמים: "בְּשָׁעָה שֶׁבֵּרַךְ אוֹתָם [נתן להם את ברכתו האחרונה], נִפְרַד מֵהֶם [לפתע הוא הופרד מהם] וְנִשְׂא הַשָּׁמַיִם". הוא לא עף בכוחות עצמו אלא נישא השמימה. עובדה זו מקבלת אישור במעשי השליחים א 9: "אַחֲרֵי שְׁאֵמַר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִשְׂא מַעֲלֵיהֶם בְּעוֹדָם מִסְתַּכְּלִים...".

4) הינשאותו לשמים כוסתה אז בענן, כמתואר בהמשך הפסוק: "...וְעָנָן נָטַל אוֹתוֹ מִנְּגַד עֵינֵיהֶם". כאשר עלה ישוע לגובה מסוים באוויר, הסתיר ענן את המשך עלייתו למרום. הם לא ראו אותו נעלם אל תוך השמים. הם היו מסוגלים לחזות בעלייה עד לרגע שבו הוסתר ישוע בענן. הכתוב לא מציין באיזה גובה הוא הוסתר.

5) התלמידים קיבלו הודעה מפי מלאכים: "עוֹדֵם מִבֵּיטִים הַשָּׁמַיִם בְּעֵלְיָתוֹ, וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים לְבוּשֵׁי לְבָן נֹצְבוּ לְיָדָם וְאָמְרוּ: 'אַנְשֵׁי הַגִּלִּיל, לָמָּה אַתֶּם עוֹמְדִים וּמִסְתַּכְּלִים אֶל הַשָּׁמַיִם? יֵשׁוּעַ זֶה אֲשֶׁר נִשְׂא מַעֲלֵיכֶם הַשָּׁמַיִם - בּוֹא יְבוֹא בְּאוֹתוֹ אִפְן שְׂרָאִיתֶם אוֹתוֹ עוֹלָה לְשָׁמַיִם'" (מעשי השליחים א 10-11).

המלאכים הודיעו שבבוא היום ישוע גם יחזור בענני השמים. מסר זה מתמקד באופן שבו הוא יחזור, ולא במקום שיבתו. המלאכים לא אמרו שהוא יחזור לאותו המקום אלא שהאופן שבו הוא יחזור יהיה זהה לאופן שבו הוא עזב. הוא נישא

מעליהם בענני השמים והוא יחזור בענני השמים, אך לא באותו המקום. שיבת המשיח מהשמים תתרחש בעיר בצרה (פטרה. ראה ישעיהו סג 1-6).

6) הוא הגיע לשמים וישב לימין אלוהים האב, ככתוב במרקוס טז 19: "לאחר שדבר אליהם נשא האדון השמימה וישב לימין אלהים".

בכך התגשמה הנבואה המקראית לפיה יישב המשיח זמן מה לימין אלוהים האב (תהילים קי 1: "לקוד מזמור: נאם יהוה לאדני - שב לימיני; עד אשית איבך הדם לרגליך"). הייתה זו גם התגשמות של דברי הנבואה של ישוע עצמו, שאמר שהוא יילך אל אלוהים האב (יוחנן יד 2; טז 17, 28). עובדה זו זוכה מאוחר יותר לאישור נוסף באיגרת הראשונה לטימותיאוס ג 16 ובאיגרת אל העברים א 3.

II. התוצאות, ההשלכות והמשמעויות התיאולוגיות של עליית המשיח לשמים

ראוי לשים לב לחמישה היבטים בהקשר זה.

א. הנבואות התנ"כיות על העלייה לשמים

עלייתו של המשיח לשמים נחזתה מראש בתנ"ך לפחות בשני מקומות: תהילים סח 19 ומשלי ל 4. התשובה לשאלה "מי עלה שמים ויבד?" היא: ישוע המשיח – בן האדם, בן האלוהים

ב. העלייה לשמים – עובדה היסטורית

המשיח עלה לשמים באופן ממשי. אמיתותה של עובדה זו נגלית בשתי דרכים.

1. המשיח עצמו חזה אותה מראש

ראשית, ישוע עצמו ניבא שהוא יעלה לשמים וישב אל אלוהים האב (יוחנן ג 13; ו 62; יד 2, 12; טז 5, 10, 17, 28).

2. זכתה לאישור ממחברי הברית החדשה

שנית, האירוע עצמו מתואר בשלושה מקומות בספרים ההיסטוריים בברית החדשה (מרקוס טז 19-20; לוקס כד 50-53; מעשי השליחים א 9-11) וזוכה לאישור באיגרת אל האפסים ד 8-9. פסוקים 9-11 במעשי השליחים א הם שמספקים את רוב הפרטים.

3. המילים היווניות

לוקס השתמש במעשי השליחים א 9-11 בארבעה מונחי ביוונית כאשר תיאר את פרטי העלייה לשמים.

המונח היווני הראשון הוא epeirthei שמשמעו "להרים", והוא מעיד על כך שאכן ישוע עלה למעלה, לשמים. כמו כן, המונח מופיע בצורת סביל ("נשא מעליהם"; "העלה" בתרגום דליטש), מה שמראה שאלוהים האב לקח את המשיח לשמים.

המונח היווני השני הוא hupelaben שמביע את הרעיון של "להיות מתחת למשהו אחר". המשיח היה בשמי האטמוספירה והעננים קיבלו את פניו. הוא ניטל / נלקח על ידי הענן ("וענן נטל אותו מנגד עיניהם"; "וישאהו ענן" בתרגום דליטש). מילה זו מצביעה על כך שהענן היה מתחתיו; הענן תמך במשיח בעת עלייתו למרום. כמובן, הענן גם הסתיר את עלייתו השמימה מעיני השליחים.

המילה היוונית השלישית היא poreuomeivou שמשמעותה המילולית היא "בזמן שהוא עבר / צלח / הלך". היא מבטאת משמעות של יציאה למסע ("עודם מביטים השמימה בעלייתו"). ישוע פשוט יצא למסע. המילה מביעה את שני ההיבטים – העזיבה והמסע. הוא עזב את הארץ ויצא אל מסעו לעבר השמים.

המילה הרביעית היא analeimphtheis שמשמעה ביוונית היא "להינשא, להתקבל למעלה". ("ישוע זה אשר נשא מעליכם השמימה"; "...אשר הועלה מעליכם השמים" בתרגום דליטש). עלייתו של ישוע לשמים הסתיימה כאשר הוא התקבל בשמים. לכל מסע יש יעד משלו. בעוד שהמונח השלישי מדגיש את רעיון המסע, המונח הרביעי מדגיש את יעדו של המסע – השמים עצמם. כמו מסעות רבים, לא היה זה מסע תמידי אלא זמני. יום יבוא והוא ישוב אל הארץ כדי לכונן את ממלכתו.

ג. מאפייני עלייתו של המשיח לשמים

ניתן למנות שישה מאפיינים לעלייה לשמים.

1) כל ישותו של ישוע עלתה לשמים, במלואה, ולא רק אנושיותו או רק אלוהותו. ישוע בן האלוהים שלבש בשר והיה לאדם – אדם ואלוה באחד – הוא שעלה לשמים.

2) ניתן היה לראות את עלייתו לשמים. התלמידים יכלו לראות את ישוע נישא מעלה אל שמי האטמוספירה עד שענן הסתיר אותו מעיניהם.

3) הוא עלה לשמים בגופו. הגוף שישוע קיבל כאשר הוא קם לתחייה הוא הגוף שעלה לשמים.

4) העלייה לשמים הייתה הדרגתית. ישוע לא נלקח כהרף עין במהירות האור, ולא נעלם פתאום. היה זה תהליך שהתרחש בארבעה שלבים, כפי שמתואר על ידי ארבעת המונחים היווניים שסקרנו לעיל.

5) העננים קיבלו את פניו כשעלה לשמים. ישוע נישא מעלה בענני שמים – באותם עננים שהסתירו מעיני השליחים את המשך עלייתו למרום.

6) משמעות העלייה לשמים הייתה מעבר ממקום אחד למשנהו – מהארץ אל השמים.

ד. סיום העלייה לשמים

עליית המשיח לשמים הסתיימה עם הגעתו לרקיע האלוהי. זו הייתה מטרת עלייתו לשמים: להגיע בגופו אל תוך שמי השמים. הדבר חשוב עד כדי כך ש-15 קטעים שונים בברית החדשה מתייחסים להגעתו לשמים (מעשי השליחים ג 21-20; ט 6-3; כב 6-10; כו 13-18; פיליפים ג 20; הראשונה לתסלוניקים א 10; ד 16; הראשונה לטימותיאוס ג 16; אל העברים ד 14; ו 20; ז 26; ט 24; איגרת יוחנן הראשונה ב 1; ספר ההתגלות א 7; ה 5-12).

ה. המשמעות החשובות של העלייה לשמים

נמנה 12 נקודות בהקשר זה.

1) עליית המשיח למרום הוכיחה את אמיתותם של דבריו של ישוע. הוא חזה שהוא יעלה אל אלוהים האב, ועלייתו לשמים הגשימה את טענתו זו (יוחנן יד 28).

2) עליית המשיח למרום משמעה שהוא מכין שם מקום. ישוע אמר שהוא הולך לשמים, אל אביו, כדי להכין עבורנו מקום (יוחנן יד 2). ההינשאות לשמים והגעת ישוע אל השמים משמען שהוא מכין מקום עבורנו.

3) עליית המשיח לשמים מציינת את פסגת התפארותו בכבוד (אפסים א 20-23). כאשר הוא הגיע אל השמים והתיישב לימין אלוהים האב, הושלמה התפארותו שהחלה עם קבורתו בקבר חדש של אדם עשיר.

4) עלייתו של המשיח לשמים מציינת את סמכותו כראש הקהילה. ישוע הוא ראש הקהילה בזכות עלייתו לשמים (קולוסים א 18).

5) משמעות חשובה נוספת לעליית ישוע לשמים היא שיושב כעת אדם (אלוהי) לימין אלוהים האב (מעשי השליחים ב 32-35).

6) עלייתו לשמים חשובה גם מפני שאז התחיל ישוע לשרת ככוהן הגדול. הוא מתפלל ומפגיע כל הזמן למעננו. בזכות עלייתו לשמים הוא יכול למלא את תפקידו ככוהן בשמים. מאחר שלימין אלוהים האב יושב ישוע המשיח בן האדם, שמשרת ככוהן הגדול, מחבר האיגרת אל העברים מעודד את המאמינים להיעזר בכוהן הגדול הזה. בתור הכוהן הגדול שלנו, הוא מייצג אותנו. מאחר שהוא אדם שנוסה בכול כמונו אך ללא חטא, משמעות הדבר היא שהוא כוהן גדול שמבין אותנו וחש אהדה כלפינו.

7) העלייה לשמים מציינת את שליחת רוח הקודש אל המאמינים. הסוג החדש של השירות שרוח הקודש התחילה למלא במעשי השליחים ב לא היה יכול להתרחש לפני עליית ישוע לשמים. רק לאחר שהמשיח עלה לשמים יכלה רוח הקודש לבוא, לשכון בקרב המאמינים בו ולהתחיל את השפעתה באמצעות הטבילה ברוח. זה נאמר כנבואה ביוחנן ז 39; טז 7, וכהתגשמות במעשי השליחים ב 33.

8) עליית המשיח לשמים הפכה אותו לחלוץ העובר לפנינו שנכנס בעדנו לשמים (עברים ו 20). הוא החלוץ, כלומר הראשון, ובעקבותיו יבואו בהמשך גם המאמינים בו.

9) עלייתו לשמים העניקה מעמד חדש למאמינים, כמי שיושבים בשמים (אפסים א 20-21). מאחר שהמאמינים נמצאים במשיח, הם נמצאים במקום חדש. מאחר שהמשיח יושב לימין אלוהים האב בשמים, ומאחר שהמאמינים נמצאים במשיח, אלוהים רואה את המאמינים כאילו הם יושבים בשמים – לא גופנית אלא מבחינת מעמדם.

10) בזכות עליית המשיח למרום מתנות רוח הקודש נעשו נגישות (אפסים ד 7-11). פסוקים אלה מצביעים על כך שמתנות רוח הקודש הוענקו רק לאחר שהמשיח עלה לשמים. בן האלוהים עלה לשמים ואז נתן את מתנות הרוח לבני האדם.

11) נקודה חשובה נוספת היא שעליית המשיח לשמים מספקת את האופן, לא המיקום, של חזרתו (מעשי השליחים א 11-9). הוא נישא למרום בענני שמים והוא יחזור באופן דומה, בענני השמים.

12) משמעות חשובה נוספת של עליית המשיח לשמים היא שכעת גם קדושי התנ"ך נמצאים בשמים. לפני עלייתו למרום, נשמותיהם של קדושי התנ"ך נשמרו בתחתיות ארץ, בשאול. כאשר ישוע עלה למרום הוא לקח את נשמותיהם אתו והן נמצאות כעת בשמים (אפסים ד 8).